

Reactie op de internetconsultatie **ontwerpbesluit Besluit op de jeugdverblijven**

Inzake het ontwerp van dit Besluit/AMvB zijn hieronder mijn belangrijkste kanttekeningen en bezwaren weergegeven. Hieronder zal ik hier kort op ingaan, en probeer de thema's zoveel mogelijk te bundelen.

1. Rechtsongelijkheid / Discriminatie

Gelijke gevallen, worden hier *ongelijk* behandeld. Als het gaat om de veiligheid, gezondheid en ongestoorde ontwikkeling van jongeren dient de overheid dit als ultieme criterium te nemen bij het stellen van regels voor minderjarigen die buitenshuis voor een langere duur verblijven. Dat is nu niet het geval. Een oppervlakkige vergelijking met internaten voor kinderen met een trekkend en varend bestaan laat zien dat de overheid een toezichtsrelatie heeft met deze internaten via een subsidieregeling, zonder een wettelijk kader met en rits aan eisen dus, en bovendien met bijbehorende facilitering om te voldoen aan de regels in de subsidieregeling. Op het punt van veiligheid en gezondheid voor kinderen zou je dus verwachten dat de overheid vergelijkbare eisen stelt, met vergelijkbare omstandigheden, zoals het aspect van facilitering. Dat is helaas niet het geval.

2. Uitvoerbaarheid

De maatregelen zijn, ook na deze poging tot nadere specificering middels het AMvB, nog erg vaag en ambivalent. Er is te vluchtig een wet en een besluit tot stand gebracht. Dit getuigt absoluut niet van zorgvuldigheid. De toetsingscriteria op de verschillende punten zijn nog te ruim, vaag en daardoor onuitvoerbaar op een eerlijke manier. Subjecten van de wet/Besluit weten niet waar ze aan toe zijn. Het is niet legitiem om de toezichthouder te laten bepalen of hij een jeugdverblijf voldoende acht op het punt van bijvoorbeeld burgerschap. Hoe meet de toezichthouder dat? Welke concrete meetinstrumenten en indicatoren heeft hij hiervoor?

3. Proportionaliteit, subsidiariteit

- zelfregulerende maatregelen zouden altijd voorliggend moeten zijn op een wet. Het vrijwillige inspectiesysteem dient te worden gehandhaafd, dit biedt immer ruimschoots mogelijkheden tot een vorm van overheidstoezicht voor private initiatieven.
- De voorgestelde maatregelen staan niet in verhouding met het vermeende 'probleem'. Er zijn geen signalen die tot werkelijke zorgen zouden moeten leiden, hetgeen ook door de Minister wordt bevestigd. (anders dan aannames vanuit sentiment, onderbuik)
- eisen die gesteld worden aan deze private organisaties staan niet in verhouding met

instellingen die door de overheid worden bekostigd. Dit is krom. voorbeeld: onuitvoerbare eisen die worden gesteld aan de vertrouwenspersoon.

4. Enkele merkwaardige aspecten

De toetsingseis burgerschap.

Het is een novum en unicum dat burgerschap (lees integratie) binnen een wettelijk kader als eis wordt gesteld. We gaan dat dus als eerste toetsen/meten bij de internaten. Het is frappant en stuitend dat de burgerschapseis door de Kamer is geeist en opgenomen is in het wetsvoorstel. Hier is niet goed over nagedacht en dit verzaaid enkel de behoefte van een paternalistische, bevoogdende houding jegens de 'ander'.

Binnentreed-artikel

Dat er binnen een wettekst uitdrukkelijk staat vermeld dat de toezichthouder met medeneming van apparatuur kan binnentreden, is hoogst ongebruikelijk en zeer opvallend. Hier is allerm minst aanleiding toe. Bij een waarborg streven dient de overheid dit soort wetsartikelen niet zomaar op te nemen. Dit voedt bij veel ouders het idee/gevoel dat de overheid uit is op iets anders dan de zorgeloze ontwikkeling en veiligheid van hun kinderen. Wantrouwen komt dat snel uit de hoek kijken.

Aanleiding voor een ultiem middel: wet

Al deze zaken in overweging nemende dient dit Besluit, samen met het wetsvoorstel, verworpen te worden en dient de overheid deze instellingen een mogelijkheid te geven om zelfregulering, transparantie en kwaliteitsverhoging. Ik vertrouw erop dat de Eerste Kamer vanuit juridisch oogpunt zal redeneren en deze voorstellen zal terugsturen naar de Minister.

Weerstand vanuit de samenleving

Gezien het grote aantal reacties op zowel de consultatie op de wet als op dit besluit met een ongekend aantal 'protest' reacties van meer dan 3000 dient naar mijn inzicht hier iets mee gedaan te worden. Het kan niet zo zijn dat de regering een maatregel wil introduceren met zoveel weerstand vanuit de betrokkenen/benadeelden van deze wet en besluit. Als je de betrokkenen niet kan meekrijgen heb je iets of niet goed gedaan waardoor mensen nut en noodzaak er niet van inzien, of te snel en onzorgvuldig gedaan.

Deze onnodige spanning kan mijns inziens grotendeels worden weggenomen door het wetsvoorstel en AMvB in te trekken, ofwel door de scherpe, onredelijke artikelen uit de voorstellen schrappen en de daarbij behorende facilitering te organiseren (zoals bij de Schippersinternaten). Mochten de voorstellen doorgaan dan zou de overheid de financiële nadelige gevolgen moeten compenseren (nadeelcompensatie uit (on) rechtmatige overheidsdaad)

De Rijksoverheid zou deze initiatieven juist moeten steunen, aangezien jongeren op een preventieve manier worden voorbereid op de samenleving en wij als samenleving als geheel daar ongelofelijk veel baat bij hebben. Hopelijk komt dat besef ook in de nabije toekomst.